

947

ՎՈՉ ՄԵՎԱՀՈՂԱՅԻՆ ԳՈՏՈՒ

ՄԱՐԶԵՐՈՒՄ, ՅԵՐԿՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ

ՅԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐԴՉԱԿԱՆ,

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱՊԵՏԱՆ

ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԵԼԳԻ ՄԱՍԻՆ

ԽՍՀՄ ԺՈՂԿՈՄԻՏՈՐՉԻ ՅԵՎ ՀԱՄԿ(Բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

338.1

Խ-11

ԳՅՈՒՂՀՐԱՏ — ՅԵՐԵՎԱՆ 1936 ●

338.1

Իս-4

պ

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՑԵՔ

7 FEB 2010

ՎՈՉ ՍԵՎԱՀՈՂԱՅԻՆ ԳՈՏՈՒ

ՄԱՐԶԵՐՈՒՄ, ՅԵՐԿՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ

ՅԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱ-
ԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՄԱՆ ՅԵՎ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼՔԻ ՄԱՍԻՆ

(ԽՍՀՄ Ժողկոմբանքի յեղ Հտմ Կ (բ) Կ Կենտկոմի վարչությանը)

11.09.2013

29.809

2084
38

Հրատարակության համար պատրաստեց՝ Ա. Բ. Մաքսիմով
Յեթ. խմբ.՝ Լ. Մուրադյան
Լեզվ. խմբ.՝ Ա. Բ. Գրիգորյան
Սրբազրիչ՝ Գ. Բ. Հակոբյան

Գլավիտի լիազոր Ս-463, հրատ. № 293, պատվեր № 29, տրամ 2000
11/4 տպագրական թերթ, 1 թերթում 29184 տպ. նշ.
Հանձնված է արատադրության 1936 թ. հունվարի 31-ին
7-ին համարի 1936 թ. հունվարի 26-ին

ԽՍՀՄ ՎՈՉ ՍԵՎԱՀԱՂԱՅԻՆ ԳՈՏՈՒ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿ- ՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄ Կ(Բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ՅԵՎ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆԳԱՄՆԵՐԻ ՀԵՏ

Այս տարվա դեկտեմբերի 5-ից մինչև 8-ը Համ Կ(բ)Կ Կենտկոմի նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհի և Համ Կ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից հրավիրված խորհրդակցություն՝ նվիրված Մոսկվայի, Լենինգրադի, Կալինինի մարզերում, Բելոռուսիայի ԽՍՀ-ում, Գորկու յերկրամասում, Արևմտյան մարզում, Հյուսիսային ու Կի-բովի յերկրամասերում, Իվանովո-արդյունաբերական մար-զում, Կոլբիշևի յերկրամասի աջափում և Կուրսկի մարզի հյուսիսային շրջաններում կոլտնտեսությունների կազմա-կերպչական-տնտեսական ամրապնդման և գյուղատնտեսա-կան արտադրության գործը բարելավելու հարցերին:

Խորհրդակցությանը մասնակցում էին վերոհիշյալ մարզկոմների, յերկրկոմների ու Բելոռուսիայի Կ(բ)Կ Կենտկոմի առաջին քարտուղարները, մարզային ու յերկրա-յին գործկոմների նախագահները և Բելոռուսիայի Ժողկոմ-խորհի նախագահը, մարզկոմների, յերկրկոմների և Բելոռու-սիայի Կ(բ)Կ Կենտկոմի գյուղատնտեսական բաժինների վարիչները, մարզային ու յերկրային հոգալիք վարչություն-ների պետերը և Բելոռուսիայի Հողօգտագործը, ինչպես նաև մեքենա-արակտորային կայանների, խորհտնտեսությու-նների, խորհտնտեսային տրեստների ու բանմատակարար-ման բաժինների 63 ղեկավարներ:

Խորհրդակցության աշխատանքներին մասնակցեցին բնիկներ Սալիկը, Մոյսովը, Կազանովիչը, Անդրեյեվը,

ժողանովր, Զուբար, Միկոյանը, Յակովլեվը, Չերնովը յեվ
կալմանովիչը:

Խորհրդակցութիւնը լսեց մարզկոմների, յերկրկոմների
ու Բելոռուսիայի Կ(Բ)Կ Կենտկոմի առաջին քարտուղար-
ների և մարզային ու յերկրային գործկոմների նախագահ-
ների՝ ընկերներ Նիկոլայեվի, Ագեյեվի (Իվանովյան մարզ)
Պրիմենկի (Գորկու յերկրամաս), Ստոլյարի (Կիրովի յերկ-
րամաս), Վ. Իվանովի (Հյուսիսային յերկրամաս), Ռու-
ժանցեվի (Արեւմտյան մարզ), Գիկալովի (Բելոռուսիա),
Սարուպպեյի (Լենինգրադի մարզ), Խրուչեվի (Մոսկովայի
մարզ), Ի. Իվանովի (Կուրսկի մարզ), Չուբրիկովի (Կույ-
բիշի յերկրամաս) և Միխայլովի (Կալինինի մարզ) ղե-
կուցումները՝ յուրաքանչյուր մարզում, յերկրամասում և
Բելոռուսիայի ԽՍՀ-ում կոլտնտեսութիւնների կազմակերպ-
չական-տնտեսական ամրապնդման և գյուղատնտեսական
արտադրութեան գործի բարելավման հարցերի մասին և
կուսակցութեան Կենտրոնական Կոմիտեյի Գյուղատնտեսա-
կան բաժնի աշխատողների հարակից ղեկուցումները, վորոնք
տուգել էին տեղական կուսակցական ու խորհրդային
մարմինների աշխատանքը՝ կոլտնտեսութիւնների ամրաց-
ման և գյուղատնտեսութեան ղեկավարման բնագավառում:

Խորհրդակցութիւնը գործնական ձեռնարկումներ մշա-
կեց վոչ սևահողային գոտում կոլտնտեսութիւնների ղե-
կավարութիւնը բարելավելու և գյուղատնտեսութեան հե-
տագա վերելքի ուղղութեամբ, գլխավոր ուղադրութիւնը
նվիրելով բերքատուութիւնը բարձրացնելու գործին, առանձ-
նապէս ցանքաշրջանառութիւնը կիրառելուն, տեղական
պարարտանութեան ոգտագործմանը և աւովույտի ցանքերի
զարգացմանը, գյուղատնտեսական արտադրութեան մեքե-
նայացմանն ու նոր ՄՏկայանների շինարարութեանը, տրակ-
տորների ու գյուղատնտեսական մեքենաների լավագոյն ոգ-
տագործմանը, կադրերի պատրաստմանն ու կանանց կոլտըն-
տեսութիւններում ղեկավար աշխատանքի ու բարդ մեքենա-

ների կառավարման աշխատանքում առաջ քաշելուն, անձրեւ-
քին յեղանակի պայմաններում բերքի կորուստը կանխելու
համար անհրաժեշտ միջոցառումներին և առանձնապէս
այն միջոցառումներին, վորոնք ապահովում են հարվածային
կոլտնտեսականների համալիութենական յերկրորդ համա-
գումարի կողմից ընդունված կոլտնտեսային կյանքի ստա-
յինյան կանոնադրութեան անշեղ ու ճշգրիտ կենսագոր-
ծումը:

Ստորեւ տպագրվում է այդ խորհրդակցութեան աշխա-
տանքների հիման վրա ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհի և Համ Կ(Բ)Կ
Կենտկոմի ընդունած վորոշումը «Վոչ սևահողային գոտու
մարզերում, յերկրամասերում և հանրապետութիւններում
կոլտնտեսութիւնների կազմակերպչական-տնտեսական ամ-
րապնդման և գյուղատնտեսութեան վերելքի մասին»:

(«Պրավդա» 20-ը դեկտեմբերի, 1935 թ.)

**ՎՈՉ ՍԵՎԱՀԱՂԱՅԻՆ ԳՈՏՈՒ ՄԱՐԶԵՐՈՒՄ, ՅԵՐԿՐԱՄԱՍԵ-
ՐՈՒՄ ՅԵՎ ԶԱՐԱԴԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԿՈՆՏՆԵՍՏՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐԴՉԱԿԱՆ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՄՐԱ-
ԴՆԴՄԱՆ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼՔԻ
ՄԱՍԻՆ**

**ԽԱՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻ-
ՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՅԵՎ ԶԱՄ Կ(Բ)Կ ԿԵՆՏ-
ՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ**

ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհը և ՀամԿ(Բ)Կ Կենտկոմն ար-
ձանագրում են, Վոր վոչ սեահողային գոտու շրջանները—
Մոսկվայի, Լենինգրադի, Կալինինի մարզերը, Բելոռու-
սիայի ԽՍՀ, Գորկու յերկրամասը, Սրեմսլյան մարզը,
Հյուսիսային ու Կիրովի յերկրամասերը, Իվանովո-տարգու-
նաքերական մարզը,—վերջին տարիների ընթացքում մի
շարք հաջողութուններ են ձեռք բերել գյուղատնտեսության
վերելքի գործում—հաջողությամբ արմատանում են աշ-
նանացան ու գարնանացան ցորենի ցանքերը, վորի տա-
րածութունը 1928 թվականի 335 հազար հեկտարից աճել
ե՝ 1935 թվականին հասնելով 2՝ միլիոն հեկտարի, աճել
և կարտոֆիլի, բանջարեղենի ու վուշի արտադրանքը և
վաճառքը պետութանը, բավարար կատարվում և անաս-
նաբուծության զարգացման պետական պլանը: Սյնպիսի
մարզեր, ինչպես Մոսկվայի, Լենինգրադի մարզերը, Գոր-
կու յերկրամասը, Կալինինի և այլ մարզերը ծածկում են
հացի ու բանջարեղենի իրենց պահանջի զգալի մասը և
համարյա լիովին—կարտոֆիլինը՝ իրենց ռեսուրսների
հաշվին:

Դրա հետ միասին, ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհը և Համ.
Կ(Բ)Կ Կենտկոմն անբավարար են համարում ինչպես վե-
թեում թվարկված մարզերում ու յերկրամասերում, այն-
պես և Կոլչերիշևի յերկրամասի աջ ափում ու Կուրսկի
մարզի հյուսիսային մասում գյուղատնտեսության վերելքի
և կոլտնտեսությունների ամրապնդման ապարիզում ձեռք
բերված նվաճումները:

ա) Չնայած կլիմայական բարենպաստ պայմաններին,
հացահատիկային կուլտուրաների, կարտոֆիլի, բանջարեղե-
նի և առանձնապես վուշի ու կանեփի բերքը մատնանըշ-
ված շրջաններում շարունակում և մնալ ծայրահեղորեն
ցածր մակարդակի վրա և անկալուն—հացահատիկային
կուլտուրաներինը՝ 7—9 ցենտներ և միայն առանձին մար-
զերում և յերկրամասերում մինչև 11 ցենտներ հեկտարից,
կարտոֆիլինը՝ 80—90 ցենտներ հեկտարից, վուշինը և կա-
նեփինը՝ 2—3 ցենտներ, նրբաթելի վերածած: Սյնպիսի
միջին բերք գյուղացուն ունի այն ժամանակ, յերբ կան
սյնպիսի առաջավոր կոլտնտեսություններ, վորոնք ստա-
նում են հեկտարից 30 ցենտներ և ավելի հացահատիկ,
հեկտարից 5 ցենտներ և ավելի վուշ՝ նրբաթելի վերածած,
հեկտարից 200 ցենտներ և ավելի կարտոֆիլ: Վատ վի-
ճակումն և գտնվում ցանքաշրջանառությունն արմատաց-
նելու և այն առանձնապես պահպանելու գործը:

բ) Վոչ սեահողային գոտու ՄՏկայաններն ուղարկված
գյուղատնտեսական բարդ մեքենաները, վորպես կանոն,
ոգտագործվում են ծայրահեղորեն անբավարար. արակ-
ատքների արտադրողականութունը ցածր և, բարդ կալ-
սիչներն աշխատում են վոչ լրիվ բեռնվածությամբ,
առանձնապես անբավարար և ոգտագործվում լայնաբերան,
վուշ գզող մեքենան, վորը 1935 թվականին տվել և կա-
ռավարության կողմից սահմանված արտադրողականու-
թյան նվազագույն նորմայի միայն մեկ հինգերորդական
մասը, մինչդեռ առաջավոր վուշ գզողները՝ սեզոնի ընթաց-

քում՝ յուրաքանչյուր մեքենայով տվել են 60—100 հեկտար: Այդ տեղի յե ունենում գլխավորապես այն պատճառով, վոր մատնանշված շրջանների յերկրային ու մարզային կազմակերպությունները կադրեր չեն ընտրել ու պատրաստել՝ գյուղատնտեսական բարդ մեքենաները յուրացնելու համար:

գ) Ձիերի պահպանման ու վերարտադրության (գարգացման) նկատմամբ անբավարար ուշադրություն ունենալու հետևանքով, բանող ձիերի թիվն այդ յերկրամասերում ու մարզերում դեռ շարունակում ե նվազել, և ձիերի զգալի մասն ել անբավարար վիճակումն ե գտնվում: Մի անգամայն անբավարար տեմպով ե դարդանում խոզարուծությունը և վոչխարաբուծությունը ինչպես կոլտնտեսություններում, այնպես և կոլտնտեսականների տնտեսություններում:

Մայրահեղորեն անբավարար վիճակումն են գտնվում առվույտի ցանքերը, վորոնց ընդարձակումը հացահատիկային կուլտուրաների և առանձնապես վուշի բերքատուր վոթյունը բարձրացնելու և անասունների կերի ռեսուրսներն ավելացնելու կարևորագույն պայմաններից մեկն ե հանդիսանում: Առվույտի սերմնարաններ թողնելու և սերմացու հավաքելու և մթերելու պլանները չեն կատարվում:

Շատ դեպքերում վատ ե դրված լինում մարգագետիններն ու արոտատեղերը բարելավելու և դրանք կուլտուրական տեսքի բերելու աշխատանքը, մի բան, վորը կարող ե և պետք ե լավ կերի հսկայական ռեսուրսներ տա անասունների համար:

դ) Յերկրային, մարգային և շրջանային կուտակեցակտն կազմակերպությունները մի շարք դեպքերում հաշվի չեն առել ընկ. Ստալինի այն ցուցումը, թե «անցումը կոլեկտիվ տնտեսության, վորպես գերակշռող ձևի, վոչ թե նշվածեցնում, այլ մեծացնում ե մեր հոգատարությունը գյուղատնտեսության նկատմամբ, վոչ թե նվազեցնում,

այլ ավելի յե մեծացնում կոմունիստների ղեկավար դերը գյուղատնտեսության վերելքի գործում»: Չնայած վոր վերջին տարվա ընթացքում հազարավոր նոր կոլտնտեսություններ են կազմակերպվել այդ շրջաններում և կոլտնտեսություններ են մտել մեկ միլիոնից ավելի մենատնտեսներ, այնուամենայնիվ կոլտնտեսականների ու կոլտնտեսուհիների դաստիարակման և կոլտնտեսությունների կազմակերպչական-տնտեսական ամրապնդման աշխատանքը դեռ չի կանգնել շատ շրջանային կուտակեցակտն կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում:

ե) Ստալինյան կոլտնտեսային կանոնադրությունը տնտեսափոխարար խախտվում ե Հանցավոր կերպով խախտվում ե ղեկավար կոլտնտեսային աշխատողների (կոլտնտեսությունների նախագահների ու բրիգադիրների) ընտրության ու փոխարինման կանոնադրությամբ սահմանված կարգը: Կոլտնտեսությունների նախագահները հաճախ հանվում են աշխատանքից՝ առանց բավարար հիմքի, փոխադրվում են կոլտնտեսությունից-կոլտնտեսություն, դատի յեն տրվում և տուգանվում անորինական կերպով, միանգամայն դատարկ բանի հիման վրա, յերբ միանգամայն բավարար կարելի չեր համարել հասարակական ներգործությունը կամ համապատասխան կուտակեցական ու խորհրդային որգանի ցուցումը: Դրանով իսկ կուտակեցական և խորհրդային կազմակերպությունները փոխանակ կոլտնտեսային ղեկավար կադրեր դաստիարակելու և ամրացնելու, ցիրուցան են անում այդ կադրերը և կայուն ղեկավար կազմ չեն ստեղծում կոլտնտեսություններում, առանց վորի չի կարելի առաջ մղել կուտակեցությունների ամրապնդման գործը:

Շատ դեպքերում խախտվում են կոլտնտեսությունից վտարելու վերաբերյալ կանոնադրությամբ սահմանված կանոնները. որինակ՝ կոլտնտեսականներին վտարում են կարգապահության այնպիսի խախտումների համար, վորոնք,

կանոնադրութեան համաձայն, պատժվում են սուղանքով կամ թե հասարակական ներգործման միջոցներով, վտարում են արտագնացների կամ այն անձանց ընտանիքի անդամներին, ովքեր բոլորովին գնացել են արտադրութեան մեջ աշխատելու, մինչդեռ այդպիսի արտագնացութեանը միանգամայն նորմալ յերևույթ է վոչ սևահողային գոտու պայմաններում, և վոչ մի գեպքում չի կարող հետապնդվել տեղական մարմինների կողմից. վտարումը կոլտնտեսութուններից շարունակվում է կատարվել կուսակցութեան ու խորհրդային մարմինների, ՄՏկայանների գիրեկտորների կողմից, վորոնք լիազորված չեն այդ բանի համար, վտարումները կատարվում են կոլտնտեսութեան վարչութեան կողմից, առանց կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի վորոշման:

Վոչ սևահողային գոտում, ինչպես նաև Կուլբիչևի յերկրամասի աջ ափում ու Կուլբիչ մարզի հյուսիսային շրջաններում գյուղատնտեսութեան վերելքի հետագա արագացումն ու կոլտնտեսութունների կազմակերպչական-տընտեսական ամրապնդումն ապահովելու նպատակով, ԽՍՀ Միութեան Ժողկոմխորհը և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմը վորոշում են.

1. Պարտավորեցնել վոչ սևահողային գոտու կուսակցական և խորհրդային կազմակերպութուններին՝ մոտակա 3—4 տարվա ընթացքում ապահովել բերքատվութեան բարձրացումը—հացահատիկային կուլտուրաներինը՝ հեկտարից, միջին հաշվով, 90—100 փութ, վուշինը՝ հեկտարից, միջին հաշվով, 4—5 ցենտներ, նրբաթելի վերածած, և կանեփինը՝ հեկտարից 5—6 ցենտներ, նրբաթելի վերածած, կարտոֆիլինը՝ հեկտարից, միջին հաշվով, 900—1.100 փութ: Հանձնարարել յերկրկոմներին ու մարզկոմներին՝ այս ձըման ընթացքում աշխատանքի ներգրավելով արդեն այժմ ռեկորդային բերք ստացող առաջավոր կոլտնտեսութուններին, անհրաժեշտ գործնական ձեռնարկումներ մշակել բերքատվութեանը բարձրացնելու վերաբերյալ՝ յուրաքան-

չյուր շրջանին ու կոլտնտեսութեանը համապատասխան, հատուկ ուշադրութուն դարձնելով տեղական պարարտանյութերի (գոմաղբ, մոխիր, տորֆ, կիր և այլն) արմատացման ու լրիվ ոգտագործման վրա:

Պարտավորեցնել մարզկոմներին, յերկրկոմներին, Բելոռուսիայի Կ(բ)Կ Կենտկոմին, մարզային ու յերկրային, գործկոմներին, Բելու. ԽՍՀ Ժողկոմխորհին և ԽՍՀՄ-ի Հոգ-ժողկոմատին՝ ապահովել 1935 թվականի բերքից առվույտի սերմացու մթերելու պլանի անպայման կատարումը, և 1936 թ. յուրաքանչյուր մարզում (յերկրամասում, հանրապետութունում) հիմնել առվույտի սերմնաբուծարաններ այնպիսի տարածութեան վրա, վորն ապահովի առվույտի սերմի արտադրութեանը պետական պլանի չափով, վորի նախագիծը Հոգ-ժողկոմատը մեկ ամսվա ընթացքում պետք է ներկայացնի կառավարութեան հաստատմանը:

2. Վոչ սևահողային գոտու վերոյիշյալ մարզերին և յերկրամասերին հետևյալ ռգնութեանը ցույց տալ՝ նոր ՄՏկայաններ կազմակերպելով ու արակտորային մեքենաներ տրամադրելով:

ա) Նոր ՄՏկայանների կազմակերպումը

Հյուսիսային յերկրամաս	23	այդ թվում մինչև գարուն	14
Կարելիայի ԻԽՍՀ	10	»	8
Լենինգրադի մարզ	25	»	16
Արևմտյան մարզ	25	»	16
Կալինինի մարզ	25	»	16
Մոսկվայի մարզ	25	»	16
Իվանովյան	15	»	10
Գորկու յերկրամաս	23	»	16
Կիրովի	25	»	16
Բելոռուսիայի ԽՍՀ	23	»	15
Կուլբիչի յերկրամ. աջ ափ	33	»	22
Կուլբիչի մարզի հյուսիս. շրջ.	15	»	10

բ) Տրակտորների մասնադարձում

	ՄՅ 4 ՄՅ	ՄՅ	Ընդամենը «ա, ը
Հյուսիսային յերկրամաս	900	125	25
Կարսիտալի ԻնՍՆ	80	60	—
Նիսիսգրադի մարզ	1450	300	300
Արմաշան »	1850	220	130
Մոսկովյի »	2800	390	450
Գալսիսի »	1700	300	50
Բվա օվյան »	1650	200	75
Գարսու յերկրամաս	1800	250	50
Գիրովր »	2000	350	50
Քյուսուսիայի ԽՍՆ	1600	300	100
Կուրսկի մարզի հյուսիսային շրջաններ	750	250	100
Գալսեճի յերկրամասի ող ալի	1500	400	100
Ընդամենը	18080	3145	1430

գ) Մեֆեմաների մասնակարգում

Տրամադրության գումարներ	Տրամադրության գումարները — համաձայնությամբ	Կայսերներ		Կաթայիններ	Կաթայիններ		Կաթայիններ	Կաթայիններ	Կաթայիններ	Կաթայիններ	Կաթայիններ
		ՄԱ 1100	ՄԱ 34		Կաթայիններ	Կաթայիններ					
Հյուսիսային յերկրամաս	1200	200	50 200	60	50 100	50	—	—	—	—	1500
Կարեկերայի ԽՍՀ	200	10	— 20	—	—	—	—	—	—	—	150
Հենտերգրադի մարզ	1910	700	200 250	325	300 200	330	150	3000	—	—	—
Մարմալան »	2000	700	300 300	150	100 500	300	130	3000	—	—	—
Մոսկովյան »	3100	1500	500 200	600	50 140	700	250	3000	—	—	—
Կալինին »	2130	600	300 300	100	70 640	200	40	2500	—	—	—
Իվանովյան »	1900	500	250 200	150	100 500	200	150	2500	—	—	—
Փարգյան յերկրամաս	2120	700	250 200	250	50 150	300	100	3000	—	—	—
Կիրով »	2600	900	400 200	400	50 400	100	50	3500	—	—	—
Քիլոմետր. ԽՍՀ	2100	700	350 200	200	150 500	400	200	3000	—	—	—
Կուրսկի մարզի հյուսիս. ջրջաններ	1200	500	300 —	400	—	—	50	50	—	—	1000
Կուրսկի յերկրամաս մասն աջ տի	220	990	300 100	550	30 40	100	50	2000	—	—	—
Ընդամենը .	22660	8000	3200 2170	3185	950 3170	2730	1170	28150	—	—	—

դ) Մեղիորատիվ ինվենտարի մասնագրառումը

	Գումարներ		Քիս. տնային պարտաւոր վերջանքեր	Առուներ վերջանքեր	Արժամատե- րան մե- քաններ (արակտո- բային)
	Քիս- ային	Շահն- յին			
Հյուսիսային յերկրամաս	70	25	35	50	130
Կարելայի ԻնՍՆ	20	10	5	10	30
Հեննգրադի մարզ	170	40	40	50	200
Արմաշան	200	15	35	50	90
Կալինինի	100	50	35	55	220
Մոսկովայի	200	15	30	40	180
Իվանովյան	340	50	40	60	280
Գաբիւ. յերկրամաս	150	30	20	20	150
Կիրովի յերկրամաս	250	50	45	25	220
Քեդուստայի ԽՍՀ	250	50	45	40	160
Կալիբինի յերկրամաս աջ ափ	20	30	20	—	40
Ընդամենը . .	1770	365	350	400	1700

Ե) Մարդասար մեհենաների մաստիարարումը

ԵՐԶԻՈՂԲԱԺԻՆՆԵՐԻՆ

Հյուսիսային յերկրամաս . . .	25
Կարելիայի ԻեՍՀ . . .	10
Լենինգրադի մարզ . . .	40
Արևմտյան » . . .	40
Մոսկվայի » . . .	55
Կալինինի » . . .	40
Իվանովյան » . . .	35
Գորկու յերկրամաս . . .	45
Կիրովի » . . .	40
Քեդուսիայի ԽՍՀ . . .	45
Կարսկի մարզի հյուսիս- յին շրջաններ	20
Կույբիշևի յերկրամասի ռջ ափ	30

3. Սահմանել հետեվյալ առաջադրանքները յուրաքանչյուր 15 ուժանոց ծրագրերի յեւ վուս զգոյ լայնաբերում մեքենաների ու բարդ կառուցանքի համար՝ հեկտարներով.

	Տրակտորի աշխատանքը, աւանց կալման ու արանսպորտային աշխատանքների	Գոյն լայնաբերան վուս զգոյ մեքենայով՝ հազար հեկտարներով	Ընդամենը կալման բարդ կալիչներով՝ հազար հեկտարներով
Հյուսիսային յերկրամաս	300	13	164
Կարելիայի ԽՍՀ	150	—	20
Լենինգրադի մարզ	300	30	330
Յոթնամյան	400	45	450
Մոսկովյի	420	10	780
Կալինինի	350	63	340
Իվանովյան	350	43	300
Գորկու յերկրամաս	480	12	425
Կիրովի	450	39	430
Բելոռուսիայի ԽՍՀ	380	36	650

4. Պարտավորեցնել վոյ սեվտնողային գոտու կառավարական յեւ խորհրդային կազմակերպություններին՝ 1936 թվականի գյուղատնտեսական աշխատանքների համար՝ պատրասել, ծրագրողային մեքենաների վրա աշխատող վորակյալ կադրեր՝ հետեվյալ քանակությամբ.

	Տրակտորիստներ	Մեքենայի վոյն	Տրակտորային գոյններ	Կոմբայնային վոյններ	Մեքենայի վոյններ	Տրակտորային վոյններ	Մեքենայի վոյններ	Տրակտորային վոյններ	Մեքենայի վոյններ	Տրակտորային վոյններ	Մեքենայի վոյններ
Հյուսիսային յերկրամաս	3200	300	350	60	50	260	450	300	50	150	
Կարելիայի ԽՍՀ	500	150	80	—	—	—	—	30	—	60	
Լենինգրադի մարզ	6500	700	500	350	320	610	1200	550	480	250	
Յոթնամյան	6500	500	500	150	100	1000	1200	700	430	220	
Մոսկովյի	9500	700	750	600	50	240	550	750	950	300	
Կալինինի	6000	700	600	100	70	1350	2000	650	240	250	
Իվանովյան	5800	450	600	150	100	1000	1200	500	350	200	
Գորկու յերկրամաս	6000	550	700	250	50	250	250	500	400	200	
Կիրովի	7300	800	700	400	50	950	650	700	150	250	
Բելոռուսիայի ԽՍՀ	6000	700	600	200	150	850	1000	600	600	300	
Կուլբեյկի յերկրամաս	6500	900	450	550	30	50	100	450	150	200	
Կարելի մարզի հյուսիսային շրջաններ	3500	600	300	400	—	—	—	300	100	120	
Ընդամենը	67300	7050	6130	3210	970	6560	8600	6030	3900	2500	

5. 1936 թվականի համար վոյ սեահողային գոտում սահմանել նոր հողեր յուրացնելու պլանը՝ իհաշիվ արմատահանման, թփուտները մաքրելու և ճահիճները ցամաքեցնելու՝ 700 հազար հեկտար, ըստ մարզերի, յերկրամասերի ու հանրապետութայինների՝ հետևյալ չափով.

Հյուսիսային յերկրամաս	60	հազար
Կարելիայի ԽՍՀ	5	»
Լենինգրադի մարզ	90	»
Սերմոյան	65	»
Մոսկովյի	65	»
Կալինինի	90	»
Իվանովյան	80	»
Գորկու յերկրամաս	55	»
Կիրովի	90	»
Բելոռուսիայի ԽՍՀ	70	»
Կուլբեյկի յերկրամասի աջ ափ	30	»

Ընդամենը 700 հազար

Արգելել տեղական կուսակցական ու խորհրդային մարմիններին՝ արմատահանման, թփուտները մաքրելու և ճահիճները չորացնելու հաշվին նոր հողեր յուրացնելու փոխարինել մարդագետներին և արոտատեղերը վարելով, վորը գործնականում չի ավելացնում ոգտադործման մեջ գտնվող ընդհանուր հողային ռեսուրսները և մի շարք դեպքերում յետ և պահում անասնաբուծութային զարգացումը.

6. Բերքահավաքի շրջանում, անձրևային յեղանակի պայմաններում, հացահատիկի և վուշի հսկայական կորուստները հետազայում կանխելու նպատակով, ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհը և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմը պարտավորեցնում են ըստ յերկրկոմիտեների, մարզկոմիտեների ու Բելոռուսիայի Կ(բ)Կ Կենտկոմին, մարզային ու յերկրային գործկոմիտեներին և Բելոռուսիայի ԽՍՀ Ժողկոմխորհին՝ նախազգուշացնել ալս տարվա բերքահավաքի կամպանիայի ընթացքում թույլ տրված սխալների կրկնութայունից և կիրառել կոլտնտեսութայուններում հետևյալ ձեռնարկումները, վորոնք տպա-

հովում են հացահատիկի և վուշի պահպանումն անձրևային լեռանակի պայմաններում՝ բերքահավաքի, կալսման ու վե-
բամշակման ժամանակ.

ա) մինչև բերքահավաքն սկսելը յուրաքանչյուր կոլտըն
տեսուցչությունում, իսկ խոշոր կոլտնտեսություններում՝ յուրա-
քանչյուր բրիգադում պատրաստել ծածկված կալատեղեր,
ապահովելով, վոր ՄՏ զայանների կողմից սպասարկվող
կոլտնտեսություններում այդ ծածկերի տակ կարողանան
անդամավորվել բարդ-կալսիչը, տրակտորը կամ շարժիչը և
կալսիչին սպասարկող կոլտնտեսականները.

բ) բոլոր կոլտնտեսություններում պատրաստել կալ-
տարաններ ու խրճանոցներ, վորոնք իրենց չափով հար-
մարեցված պետք ելին են յուրաքանչյուր կոլտնտեսության
պահանջներին.

գ) յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունում կառուցել
կոլտնտեսային շորանոց՝ հացահատիկը չորացնելու համար,
ողտադործելով տեղական վառելանյութերը (փայտ, տորֆ
և այլն):

Պարտավորեցնել մարզային ու լերկրային հողային
մարմիններին և Բելոռուսիայի Հողփողկոմատին՝ սխտե-
մատիկ ղեկավարություն սահմանել ծածկերի, կալսարան-
ների, խրճանոցների ու շորանոցների շինարարության
նկատմամբ և անհրաժեշտ ոգնություն ցուցց տալ կոլտըն-
տեսություններին՝ շինանյութերով (անտառանյութ,
աղյուս), ինչպես նաև տեխնիկական կոնսուլտացիայով:

7. ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմը մատ-
նացույց են անում մարզերի ու լերկրամասերի կուսակցա-
կան և խորհրդային կազմակերպություններին, վոր նրանք
ամենամոտիկ ժամանակում կկարողանան հասնել
կոլտնտեսությունների կազմակերպչական-տնտեսական ամ-
բաշնչմանն այն պայմանով միայն, չեթե ստալինյան կոլ-
տնտեսային կանոնադրությունը վոչ թե ձևականորեն, այլ
գործնականում յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունում սե-
տական հիմնական որենքի ուժ ստանա և կանոնադրությու-
նը խաղտելու համար հանցավորները խստորեն պատժվեն:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմն առա-
ջարկում են բոլոր կուսակցական և խորհրդային կազմա-
կերպություններին՝ ապահովել կոլտնտեսությունից վտա-
քելու վերաբերյալ կանոնադրությամբ սահմանված կանոն-
ների ամենախիստ կենսագործումը, մասնավորապես թույլ
չտալ, վոր կոլտնտեսությունից վտարվեն արտազնացների
կամ արդյունաբերության մեջ մշտական աշխատանքի
գնացածների ազգակալները և ամենախիստ կերպով
հետապնդել՝ վորպես իշխանությունն իշարը գործ դնող-
ների, այն կուսակցական ու խորհրդային մարմիններին,
վորոնք իրենց վորոշումներով վտարում են կոլտնտեսու-
թյուններից նրա անդամներին:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմն առա-
ջարկում են՝ վերջ դնել կոլտնտեսությունների նախագահ-
ների և բրիգադավարների ընտրության և աշխատանքից
հանելու՝ կանոնադրությամբ սահմանված կարգի բազմա-
թիվ խախտումներին, ապահովել կոլտնտեսականների ընդ-
հանուր ժողովների կանոնավոր հրավիրումն ու այդ ժողով-
ներում կոլտնտեսային տնտեսության բոլոր կարևորագույն
հարցերի քննարկումը, ապահովել անգիտակից կոլտնտեսա-
կանների դատարարական ու կոլտնտեսային կարգապա-
հությունը խախտող անձանց պատժելու և աշխատանքի
նոր հասարակական կարգապահությունն արմատացնելու
վերաբերյալ կանոնադրությամբ նախատեսված միջոցա-
ռումների ճշգրիտ պահպանումը:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմն առա-
ջարկում են՝ վերջ դնել մի շարք շրջաններում դեռ լայնո-
րեն տարածված այն պրակտիկային, յերբ խորհրդային և
տնտեսական կազմակերպություններն անորինական կերպով
անորինում են կոլտնտեսային միջոցները, և պարտավորեց-
նում ե այդ կազմակերպություններին՝ յերկու ամսվա ըն-
թացքում ծածկել կոլտնտեսություններին հասանելի
իրենց ամբողջ պարուքերը, իսկ դատախազության մարմին-
ներին առաջարկել՝ ամենախիստ պատասխանատվությամբ
յենթարկել այս ցուցումը չկատարողներին:

ԽՍՀՄ Ժողկոմիտորհը և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմը պարտավորեցնում են վերջ դնել շատ կոլտնտեսություններում դեռ հանդիպող այն պրակտիկային, յերբ քմահաճ կերպով ու անորինականաբար տուգանքի յեն յենթարկվում կոլտնտեսականները:

8. ԽՍՀՄ Ժողկոմիտորհը և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմն առաջարկում են՝ գյուղատնտեսական մեքենաները բաշխելիս, կադրերի պատրաստման գործը կազմակերպելիս, վարկերով ոգնելիս, առանձնապես հաշվի առնել այն շրջաններին ու կոլտնտեսություններին ոգնելու անհրաժեշտությունը, վորտեղ մենատնտեսների առավել ներհոսում է տեղի ունեցել վերջին տարվա ընթացքում, ինչպես նաև նոր կազմակերպված կոլտնտեսություններին, վորպեսզի ամենակարճ ժամանակամիջոցում ոգնություն ցույց տրվի այդ շրջաններին ու կոլտնտեսություններին՝ առաջավորների շարքը գուրս գալու:

9. Եկատի ունենալով, վոր հողագտագործման խուտարային բնույթը շատ դեպքում գերոյի յե հավասարեցնում կոլտնտեսություններում հանրային տնտեսության առավելությունները և վնաս է հասցնում կոլտնտեսականների և, ընդհանուր առմամբ, կոլտնտեսությունների շահերին, նպատակահարմար գտնել այն դեպքում, յերբ կա կամ կարող է ստեղծվել կոլտնտեսային միասնական դաշտային մասսիվ, վորոշ ոժանդակություն ցույց տալ այն խուտարային կոլտնտեսային տնտեսություններին, վորոնք կցանկանան բնակություն հաստատել գյուղում, արտոնություն տալով նրանց անտառանյութի հայթայթման, բանջարանոցների համար նոր հողեր վարելու գործում և վարկ բաց թողնել տնտեսություն դնելու համար:

Առաջարկել վոչ սևահողային գոտու մարզկոմներին ու յերկրկոմներին, մարզային ու յերկրային գործկոմներին, Բելու. ԽՍՀ Ժողկոմիտորհին ու Կ(բ)Կ Կենտկոմին՝ յերկու ամսվա ընթացքում՝ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմիտորհի հաստատությանը ներկայացնել 1936 թվա-

կանին անհրաժեշտ առաջին ձեռնարկումների պլանը, ճիշտ մատնանշելով, թե վոր կոլտնտեսությունների ու շրջանների նկատմամբ են նշված այդ ձեռնարկումները:

10. Արձանագրելով, վոր չափազանց մանր կոլտնտեսությունների առկայությունը վոչ սևահողային գոտում՝ հաճախ 5—10 տնտեսությունից բաղկացած, խոչընդոտ է հանգիստնում հանրային կոլտնտեսային աշխատանքի առավելությունների ոգտագործմանը, ինչպես նաև նոր մեքենաների ոգտագործմանը, առաջարկել յերկրկոմներին ու մարզկոմներին և համապատասխան գործկոմներին՝ անհրաժեշտ գործնական ձեռնարկումներ մշակել այդպիսի չափազանց մանր կոլտնտեսությունները միացնելու ուղղությամբ, պայմանով, վոր միացման ժամանակ խստիվ պահպանվի կամավորության սկզբունքը, ճշգրիտ մատնանշելով շրջաններն ու կոլտնտեսությունները և յերեք ամսվա ընթացքում ներկայացնել այդ ձեռնարկումները ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ու ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմիտորհի հաստատությանը:

11. Հանձնարարել ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի Գյուղատնտեսական բաժնին և ԽՍՀՄ Հողօրդկոմատին՝ ամենակարճ ժամկետում ԽՍՀՄ Ժողկոմիտորհի և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի հաստատությանը ներկայացնել վուչի և կարտոֆիլի բերքահավաքի նոր մեքենաների վրա աշխատողների վարձատրման կարգը, յենելով անցյալ տարի ընդունված և կոմբայնների վրա աշխատող կոմբայնավարների վարձատրման ժամանակ իրեն լիովին արդարացրած սխեմայից:

12. Հանձնարարել Աշխատանքի և Պաշտպանության Խորհրդին, վոչ սևահողային գոտու մեքենամատակարարումն ու ձեռնարկում կապակցությամբ, վառելիքի մատակարարումն սպառկողներացից հանձնել Սոյուզնեֆտտորգին, պարտավորեցնել վերջինիս՝ ավելացնել բազանների թիվը վոչ սևահողային գոտում:

Պարտավորեցնել ԽՍՀ Միության Հողօրդկոմատին՝ ընդարձակել վերանորոգման բազան վոչ սևահողային գոտում և մեկ շաբաթվա ընթացքում Աշխատանքի և Պաշտ-

պանության խորհրդի հաստատութիւնը ներկայացնել հիմ-
նական ու ընթացիկ վերանորոգման արհեստանոցների
շինարարութիւնն պլանը՝ այդ գոտու մարզերի ու յերկրա-
մասերի մեքենայական զինվածութիւնն ու ժեղանցելու
հաստատված պլանին համապատասխան:

13. ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմը
միանգամայն անթուլլատելի չեն համարում այն փաստը
վոր մատնանշված յերկրամասերի ու մարզերի մեծ մա-
սում, յերկրամասեր ու մարզեր, վորտեղ կանանց աշխա-
տանքը հիմնական ուժ է հանդիսանում գյուղատնտեսու-
թյան մեջ, միանգամայն անբավարար է դրված կանանց
կոլտնտեսութիւններում ղեկավար աշխատանքի առաջ
քաշելու և գյուղատնտեսական բարդ մեքենաների վրա
կանանց աշխատել սովորեցնելու գործը: Այդպիսի արհա-
մարհական վերաբերմունքը կանանց առաջ քաշման նկատ-
մամբ՝ կոլտնտեսային ակտիվի վատ դաստիարակման ու հա-
մախմբման գլխավոր պատճառներից մեկն է հանդիսանում:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը և Համ Կ(բ) Կենտկոմը եւրե-
զէր են դնում վոչ սեահողային գոտու յերկրկոմների ու
մարզկոմների, յերկրային ու մարզային գործկոմների
առաջ, Բելոռ. ԽՍՀ Ժողկոմխորհի և Կ(բ) Կենտկոմի
առաջ—մոտակա մեկ-յերկու տարվա ընթացքում հասնել
այն բանին, վոր կոլտնտեսութիւնների նախագահների,
կոլտնտեսային բրիգադիւրների, տրակտորիստների, կոմբայ-
նավարների և վուշի ու կարտոֆիլի տրակտորային մեքե-
նաների վրա աշխատողների, կոլտնտեսային հաշվետա-
րների ու կոլտնտեսային-ապրանքային ֆերմաների վարիչ-
ների զգալի մասը լինեն կին-կոլտնտեսուհիներ:

ԽՍՀ Միութեան Ժողովրդական Կոմիտեաների
Խորհրդի նախագահ՝ Վ. ՄԱՆՈՏՈՎ,
Համ. Կ(բ) Կենտկոմական Կոմիտեի
Բարձրագոյն՝ Ի. ՍՏՈՒԼՆ

19 դեկտեմբերի 1935 թ.

Об организационно-хозяйственном укреплении колхозов и под'еме сельского хозяйства в областях, краях и республиках нечерноземной зоны

Постановление Совета Народных Комиссаров Союза ССР и Центрального Комитета ВКП(б).

СЕЛЬХОЗГИЗ — ОРИВАНЬ 1936